

เวียดนามส่งสัญญาณน่าเป็นห่วง...จ่อขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IMF

🔊 นับตั้งแต่ต้นปี 2555 เวียดนามต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการกับปัญหาเศรษฐกิจที่รุนแรงรอบด้าน โดยเฉพาะผลกระทบของวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรป ล่าสุดเวียดนามกำลังเผชิญกับความท้าทายครั้งใหม่ หลังจากมีสัญญาณบ่งชี้ว่าเวียดนามอาจกลายเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ต้องขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ในรอบ 15 ปี นับตั้งแต่เกิดวิกฤตการเงินในเอเชีย โดยคณะกรรมการการเศรษฐกิจของเวียดนามระบุว่าภาคการเงินของเวียดนามต้องการเงินอัดฉีดเข้าระบบราว 250-300 ล้านล้านดอง (ราว 12 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ซึ่งอาจเป็นเงินกู้จาก IMF เพื่อเร่งเงินทุนให้กับระบบธนาคารเวียดนามและลดยอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans : NPLs) ที่พุ่งสูงถึง 9.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในอาเซียน มีเช่นนั้นเวียดนามอาจต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจชะงักงัน ทั้งนี้ สัญญาณดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระบบเศรษฐกิจของเวียดนามกำลังมีปัญหานั้นรุนแรง

ยอดหนี้เสียของเวียดนามอยู่ในระดับที่ไม่น่ากังวลหรือ? : แม้ว่าผู้ว่าการธนาคารกลางเวียดนาม (State Bank of Vietnam : SBV) ได้กล่าวในระหว่างการประชุมรัฐสภาเวียดนามเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2555 ว่าปัจจุบันสัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินให้สินเชื่อรวมทั้งระบบ (NPLs Ratio) ของระบบธนาคารเวียดนามอยู่ที่ 8.6% หรือคิดเป็นมูลค่า 9.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ นับเป็นระดับที่สูง แต่ยังไม่ไต่ระดับที่ต้องกังวล เนื่องจากยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเมื่อเทียบกับ NPLs Ratio ของไทยและอินโดนีเซียในช่วงเกิดวิกฤตการเงินในเอเชียเมื่อปี 2540 ที่ 47% และ 54% ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่มองว่า NPLs Ratio ของเวียดนามอยู่ในระดับที่น่ากังวลแล้ว ซึ่งทางการเวียดนามต้องยอมรับความจริงและเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง อีกทั้งยังมองว่า NPLs Ratio ที่แท้จริงของระบบธนาคารเวียดนามอาจสูงกว่าตัวเลขที่ทางการเวียดนามเปิดเผย โดย Fitch Ratings ระบุว่า NPLs Ratio ของระบบธนาคารเวียดนามอาจสูงถึง 13%

ต้นตอของปัญหาหนี้เสียที่รุนแรงของเวียดนาม

นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่มองว่าต้นตอของปัญหา NPLs Ratio ของเวียดนามที่อยู่ในระดับสูงมาจากนโยบายการพัฒนาประเทศแบบก้าวกระโดดโดยใช้รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งทำให้รัฐวิสาหกิจของเวียดนามสามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่สุด 100 แห่งของเวียดนามยังได้รับสิทธิพิเศษในการก่อกำเนิดรายได้วงเงินสูงถึง 50 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (หรือเกือบครึ่งหนึ่งของ GDP เวียดนามในปี 2553) เมื่อรัฐวิสาหกิจของเวียดนามสามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้โดยสถาบันการเงินที่ให้อำนาจไม่ต้องสนใจว่ารัฐวิสาหกิจนั้นๆ มีศักยภาพหรือไม่ ท่ามกลางข้ออ้างเรื่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจ ทำให้เศรษฐกิจของเวียดนามที่เติบโตแบบก้าวกระโดดเริ่มสะท้อนปัญหาในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ความล้มเหลวของรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของเวียดนามที่เห็นได้ชัดและเป็นต้นตอของปัญหาที่รุนแรงในขณะนี้ ได้แก่

➤ **บริษัท Vinashin รัฐวิสาหกิจอุตสาหกรรมต่อเรือและเดินเรือรายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม** เมื่อปี 2553 วิกฤตการเงินของบริษัท Vinashin เกือบทำให้บริษัทฯ ต้องประสบภาวะล้มละลาย เนื่องจากบริษัทฯ มีหนี้สินเป็นมูลค่าสูงถึง 4.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อเดือนธันวาคม 2553 บริษัทฯ ผิดนัดชำระคืนเงินกู้งวดแรกมูลค่า 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้เกิดความกังวลว่าปัญหาดังกล่าวจะขยายวงกว้างไปยังรัฐวิสาหกิจอื่นๆ ของเวียดนาม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเวียดนาม

➤ **บริษัท Vinalines รัฐวิสาหกิจขนส่งสินค้าทางเรือของเวียดนาม** ก่อหนี้สินเป็นมูลค่าสูงถึง 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐหรือมากกว่าสินทรัพย์ที่บริษัทฯ มีอยู่ถึง 4 เท่า ซึ่งภาระหนี้ที่เกิดขึ้นเป็นผลจากปัญหาการทุจริตและการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจที่ย่ำแย่ในช่วงระหว่างปี 2548-2554 โดยเฉพาะการซื้อเรือจากต่างประเทศจำนวนมากที่อยู่ในสภาพทรุดโทรม ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา

➤ **บริษัท EVN รัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าเวียดนาม** หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของเวียดนามรายงานว่า ณ สิ้นปี 2553 EVN มีหนี้สินเป็นมูลค่าสูงถึง 12 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าเท่าที่มูลค่าเงินอัดฉีดที่ภาคการเงินของเวียดนามต้องการ ดังนั้น หาก EVN ประสบภาวะล้มละลายด้วยมูลค่าหนี้สินดังกล่าวจะทำให้เวียดนามประสบวิกฤตการเงินทันที นอกจากนี้ ยังมีรายงานว่า EVN อาจมีผลประกอบการขาดทุนถึงกว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือมากกว่าตัวเลขจริงที่บริษัทรายงานถึง 12 เท่า ยิ่งไปกว่านั้น แม้ว่า EVN มีหนี้สินเป็นจำนวนมาก แต่ EVN ยังขยายการลงทุนไปยังภาคธุรกิจอื่นๆ อาทิ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ธนาคาร และธุรกิจประกันภัย ทำให้ นักวิเคราะห์หวั่นว่าการขยายการลงทุนของ EVN ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากการลงทุนในภาคธุรกิจที่กำลังประสบความยากลำบาก

ปัญหาหนี้เสียที่รุนแรงของเวียดนาม ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวจากผลกระทบของวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรป เป็นปัจจัยฉุดรั้งให้เศรษฐกิจเวียดนามในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2555 ขยายตัว 4.38% เทียบกับ 5.57% ในช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจของเวียดนามออกมาระบุถึงความเป็นไปได้ในการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IMF พร้อมทั้งกระตุ้นให้รัฐบาลเวียดนามตระหนักถึงความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่เวียดนามกำลังเผชิญ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่สนใจทำการค้าและเข้าไปลงทุนในเวียดนามควรติดตามภาวะเศรษฐกิจเวียดนามอย่างใกล้ชิด เพื่อปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว เนื่องจากหากเวียดนามไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะปัญหาหนี้เสียที่รุนแรงได้ทันทั่วทั้ง ก็มีความเป็นไปได้สูงที่เวียดนามจะประสบวิกฤตการเงิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำธุรกรรมของผู้ประกอบการไทยในที่สุด

ท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่อยู่ในภาวะไม่ปกติเช่นปัจจุบัน EXIM Bank จะให้การสนับสนุนและช่วยเหลือลูกค้าอย่างเต็มที่ ส่วนหนึ่งโดยการบอกเล่าความเคลื่อนไหวต่างๆ ทางเศรษฐกิจและการเงินในตลาดโลกให้ท่านผู้ประกอบการได้รับทราบเป็นระยะ ผ่านทาง Advisory Notes ทั้งนี้ หากท่านต้องการคำแนะนำทางธุรกิจ โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่การตลาดของ EXIM Bank ที่ดูแลท่านอยู่